

ایلوپنہ خاتیا

2 میکیوپنہ

نوشتا تک: کتاب آیتان بلوک آمرواریک "ناول ماں"

(ڈاکٹر منیر منغنی) (4)

3 میکیوپنہ

نوشتا تک: تخلیقی عمل

(پروفیسر حسن ناصر)

4 میکیوپنہ

افسانہ: کھڑکی آن ایپار

(رجیم زام)

5 میکیوپنہ

ناول: دے آ بندغ آک (16)

(غسان کفانی / غنخور حیات)

6 میکیوپنہ

احوال سفر: ای امریکہ ع خنات (30)

(عنایت میدنگل)

ورنا گل: مئی بولی تاجہانی دے

(عامر بلوچ، قلات)

7 میکیوپنہ

خلقی دروشم: بچکی (13)

(عصمت بلوچ)

کتابی رسہ: خواری کشی ناشرف

(صلاح الدین شہزاد، مستونگ)

8 میکیوپنہ

افسانہ: گل بہار

(وحید زہیر)

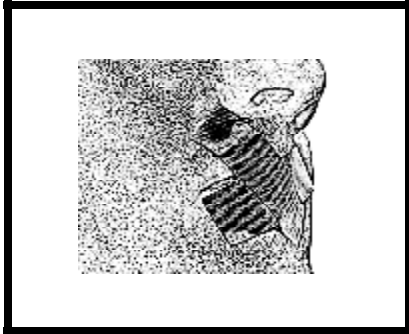
ہفتنی

All About #Brahui

کوئٹہ

تالار

براہوئی نابابت
براہوئی ٹی

زبان نارکھ اناسوج

(شوئال)

براہوئی زبان نابابت دا کان مست دا گرتی کس کہ لس بندغ آک تینا زبان ۽ گیرام کنگ ۽، یا گڑا سوب اسے آن اوئی ہیبت کپسہ۔ یاد اہم کہ شاری زندانا سوب آن براہوئی زبان آ ایلو زبان تا اثر زیات متنگ ۽، ہرانا سوب آن دادے نخوان رسینگ انگ ۽۔ و ہندن دا ہیبت ہم کہ روزگار ناسیلہ خاک ایلو زبان تیی ۽، گڑا زبان ناپاروک آک تینا زبان ۽ شیف تکسا اوئی ہیبت کنگ یا اونا بچ و بن ماسی ہیبت آتے کپسہ، کہ او فک خراب ختگیس۔ دا ہیبت آک تینا جاگہ غا، ولے اسہ راستگی اس دا ہم ارے کہ براہوئی زبان اٹ نوشت وخوان کروک آتا اسہ تپہ اس ہم زبان ۽ سچا کنگ ناپارسا داڑتون پام یابے پامی اٹ پیدا کنگ ائی ۽۔ دا کان مست براہوئی زبان نالی رسہ غاتے تی زبان ناہندن ۽ دروشم اس مونی انگ نا کوشت کنگ، ہراڑان اونا حتی دروشم نا بگڑ متنگ نا خلیس کاٹم ہرنے۔ و ہندن داڑان دا کہ غاتا قدامت آسوج چست مسکہ۔ داسہ اسہ چراس دا بنا کرینے کہ براہوئی زبان نا حتی آیا "مستعمل" آ لوز آتا جاگہ غا پوسکن ۽ لوز گڑسا اودے لسانی خاہوت اسے تون زور اٹ گندنگ نا کوشت متنگ ائی ۽۔ داڑسکان کہ اصطلاح جوڑ کنگ ناچن آ ہندن ۽ لوز انگ انگ ۽ کہ ہراڑان

ہیدکاروشکار عبدالحمید قلات پرنٹرز ٹیمیل روڈ کونڈغان شہیک کرسا 302
فیبر 1 یونیورسل کمپلیکس جناح روڈ کونڈغان تالان کرے

نوشتانک

کتاب آتاپنہ غاتانیا م آن ہلوک آمرواریک

کتاب ناپن "مان"

صنف: ناول

چھاپ سال: 1907

مصنف: میکسم گورکی

اردو ترجمہ، پبلشرز:

سنگ میل پبلشرز لاہور

☆☆☆☆☆

.....4.....

..... پروفیسر ڈاکٹر منیر حنفی

(کتاب آتادار یووک، review، ناپن ن احساب اٹ شاید کہ مفص، دافتنے نوشکار تینا readings of interest ناردات نوشتر کرینے، ہرا کہ اونا جندانا است

خواہی تا حساب اٹی ء۔ دالک ذاتی ءنوش ء، ہرا کہ اونا جندانا است اٹ، انت اس کہ اودے جوان لگانے ہمودے براہوئی زبان اٹی خوندری کرینے، ناول آتا جاگہ جاگہ کبھی شیخ آتار یو یواف، دن پادائیشی اونا است خواہی متنے، تو دافنا بارو اٹ نوشته اف: ادارہ)

اس ہیبت و نازل کرینو۔ زرس نی سوچ کہ لہ! خدا انسان ء متیے آنہار جوڑ کرینے او دانامعہ دادے انسان اوڑ انبار ء اوانسان تون متشابہ ء۔ ولے نن دیوتا تیان زیات پڑہر کروک آ سادہار تحون مشابہ اُن۔ کلیسا و کلیسا ناچٹ کروک آک پین خدا اس اتیرہ پاش کیرہ۔ نئے تینا خدای بدل کروئی ءلمہ۔ لہ! اچٹ اس اودے مانجی وسفا کروئی ء۔ پادریک خدای دروغ ترو تہمت نابیرشت اس بیرفینو۔ ناروح تے شیف خلنگ کن خدانادر شمع ءمخ کرینو۔ لمداہیبت آتے سکتو بوڑجی خانہ ٹی ہنا تو ربین پارے:

خناس پاویل؟ داغ و مزغ اف بلکن است ہرگز انا فیصلہ ءیک۔ انسان نا روح اٹی است انا بھلو حیثیت اسے و است انا جاگہ کن پین شیخ ءگڑ اس ودی مفک۔

”بیرہ عقل انسان ء آزات کنگ کیک“ ”عقل پارے“ عقل کس اسے طاقت اٹی ء ولے کلیسا ٹی اف۔ کلیسا خدا نا قبرستان ء۔“ (کلیسا خدا نا غلط تشریح ء کنگ ء اصلی خدائی تعلیمات آتے پاش کیک است پسند آ خدای کلیسا پاش کنگ ء ہرا کہ زورا و حکومت آتا مرضی و منشا والا

ربین زور آن پارے لمدربین ء بدعتی و باغی پاک اودے ارائی ساڑی منگ آسکپ کہ او بدعتی داڑا

پاویل خواری کش آتیاں ہر مذہبی تپہ نا استحصال کنگ و خلقت ء بے حس و بے شعور کنگ نا بارواٹ ربین تون ہیبت ہڑسک۔ مذہب نا بارواٹ ربین، پاویل ولہنا سہ ایلوژ تون اسہ شرہ و ہیبت ہڑسک نا کیفیت اس پاش مریک۔ پاویل ربین ء پاک:

”ناخت خیال ء کہ نئے خدا نا بارواٹ آخ و بے چیتا کنگا نے؟ کنا خیال ہم ہندادے کہ ننا مذہب شیخ کاریم اسے نا اف۔“

لہ مذہب ء تینا گڈیکو مکا رووسیلہ تلک، و تینا مارا نا خیال آتیاں است تے خراب مریک اومار ء پاک:

”ہرا تم خدا نا بارواٹ ہیبت مرے تو ہیبت کنگ آن مست جوان سوچ کر ولدا ہیبت کر۔ نی احمد در کہ سوچ کیرہ ولے نی ہرا تم اسہ وار اس خدای اسہ پارہ فاطس تو کن کون آپیرانگا زابلول آک ڈکھ و تکلیف اٹی دنا آسہ ء پڑ؟“

پاویل لہ ناردنی ٹی پا پاک: ”ای است آن دریت کہ پیرانگا تے بدل کنگ چٹ مشکل ء۔“ ”ای مہروان و کریم آرب انا ہیبت ء کپہ ہرا انا ایمان ء۔“ ای ہمو خدا نا ہیبت ء کیرہ ہرادے پادری بیان کیک نئے ہمو خدا غان خلیفک کہ اونا دوئی لٹ اسے۔“

نئے ہمو خدا ناپن آگڑ اس بدمعاش آتا ڈوہدار انگا است خواہی تا مون آسجدہ کرفنگ خواہک (مطلب دا کہ اوندہب ء استعمال اٹی اتا گڑ اس زورا و انگا بندخ آتا خدمت کنگ و گڑ اس زورا و آتا بدمعاش ء مذہبی حساب اٹ روا، پاک و نئے اوفقا اطاعت و منگ نا رامشت ء کرفک) اوک نئے آسہ مسخرائی ء خدا

ربین پاویل ء پاک کہ کئے نے تون گڑ اس ہیبت کروئی ء۔ مندے نا ء ای نے آنظر ء تینا متخاست اخس کہ مرے آخرا ناخوک آرینگوہ نا ہمسائے اٹ ای خننا کہ نئے آبھاز آ بندخ آک بریرہ، ولے نی نئے شراب کینہ و نئے اہاد و ناسے، نئے شغل شغال اس کیرہ، دن انگا بندخ آتیا نظر خنگ المی ء۔

ہرا کہ شرافت اٹ رینگرہ گڑ اواسوچ رونج انت کن؟ ہیبت انت ء، ای ہیبت بندخ آتا نظر اٹی اٹ انتے کہ کنا چند ہم کل آن جتا اٹ، تینا سرانا بندخ اسے اٹ۔ ربین لمدو پاویل اسے ایلو تون گپ کر ساسرہ۔

مزور تا حق کن پاویل ربین ء پاک کہ ”نئے مزور و خواری کش آتے است مروئی ء واسہ وخت اس ہندن ء بریک کہ نن کل است مرینہ۔ زندن کن سخت ء و ن تون انصاف منگ اف او ہیبت تینا خرین

انگا راتی تے نئے آسر کر سا کنگ ء و دا پانگ ء کہ داویل آتے زو آن زوالیبر مروئی ء، بندخ آتے اسہ بدلی اسے نا گرج ء کہ کس اس بوڑ کرینے تو اودے حمام اٹی دبو جوان بے شولنگے تے، و جوان ء شیخ بیرنگے تے، ولدا ہرس تے کہ اسہ رنگ اس کفک، ولے تہہ یا باطن ء تے سفا کنگ المی ء۔ اصلی آ ہیبت تو

ہندادے و بھلا ویل ہم ہندادے کہ امر بندخ آتیشی شعور ودی کنگے، کہ اوک تینا حق آتے پہہ مریرہ، اوفتے بلنگ و پلنگ نا وڑتے پہہ مریرہ۔“ خواری کش آتا حق کن پاویل نا لچہ تران آنبارس ورپین وار واراں جوزہ ٹی بکدو ء تینا ٹیبل اٹی خلسا کریکہ۔

خدای بندخ آتا مون آپاش کنگ ء اصل خدائی تعلیم آک کلیسا ٹی قبر کروک ء۔“

ربین داسہ پاویل نا اراغا ہن بر ء زیات کرے اوارائی کچاری نا کج آچپ تو سکہ وخت اس بیرہ پاریکہ ٹھیک ء۔ اسہ دے اس تینا مون انگا خن تے کچاری آچرینے اوچڑنگ نارویہ ایسٹ پارے۔

”نئے ہمو گڑ اتا بارواٹ ہیبت کروئی ء ہرا کہ اریر یعنی ساڑی ء ہمو فقا بارواٹ ہیبت کروئی اف کہ اوافس کہ دن مروئی ء۔ بروک آ وخت انا بارواٹ دیر ء ساء امر مریک؟ بندخ آتے اوفقا ہیبت کنگ آن مست سوچ و غور کنگ کن وخت تنگے۔ منگ کیک کہ اوک ہرگز ء منپس..... مچ آزند و مچ آتعلیم منپس۔

منگ کیک کہ کلیسا نا خدا غانا ر دا کل گڑا ک اوفقا دشمن ء اوفقا دوئی کتاب آتے تنگے اوک تہیت ورندی ء پڑہ اصل اٹ ہیبت ہندادے، (کتاب آتے خوانگ آن پد اوقیشی شعور تہیت ودی مریک)۔ پاویل و ربین وخت اس نیا مسرہ تو بھاز گڑ اتیا شرہ کریرہ لمدو فقا ہیبت آتیا خف توریکہ وخت اس او پڑتوم آتے ہندن پہہ مسکہ کہ اوک کور مسنوچ تہہ۔ اسہ دے اس لمدو خوخل کن کتاب و

سفا ء شیخ جیل آدرے۔ اسہ دے اس اوڑ تون لمدو ء اوڑ دہی ناموکل ہم تنگ۔ لمدو پاویل و ربین تون اونا بارواٹ پارے کہ اوچٹ ہم بدل متنے او ہر بندخ تون جوانی اٹ ملک ہر بندخ تون شغل کیک ولے او

تکلیف اٹی ء کس آدادے پاش کیک۔ ربین تینا تکلیف کلامی آ جملہ ”بالکل ٹھیک“ ء پانگ آن پد تینا خیال آتا درشانی ء دن کیک:

”ڈکھ اسہ پڑہ اسے بیرشت اسے ون بندخ آک دانا تہٹی ریگنہ نن بندخ آک دن انگا بیرشت نا ہیلاک مسنن۔ دائی وڈائی کنگ انت ہیبت اسے۔ نئے دن انگا ڈکھ و تکلیف آتے لاچاری ٹی سگوئی تمک۔“

(برجاء)

نوشتانک

تخلیقی عمل

(1)

ہندا دور باری ٹی تخلیق نا آجوبی کم و روایت آتیا سنگ زيات کس۔
نشاة ثانیہ ٹی تخلیق ء اسہ پوسکن ء گشاد اس دوئی مس۔ ہرائی بندغ وادنا عقل ء حیثیت دوئی مس۔ ہراڑے از مکار ء اسہ آجوب تخلیق کار اسے نادر وشم اس امانا کنگا و تخلیق ء جندانا آزمونده و مشاہدہ نا کنیا کنگا۔

..... پروفیسر حسن ناصر

پوسکن آدوراٹ نفسیات و راجی علم تخلیقی عمل ء پوسکن ء وڑ وڈول اسے ٹی ہرا۔
تخلیق ء اسہ جم ذہنی و نفسیاتی عمل اس تنگنا ہرانا خوانشت سانسسی بندوا آتیا مننگ کے۔

دے کی پارانا نظریہ غائیٹی تخلیقی عمل ء روحانی آزمونده و باطنی آوارداٹ آتون گندگا۔ تصوف اس تخلیق عشق حقیقی، وجدان و معرفت نادرشانی ء۔ مولانا رومی تخلیق ء اسٹ انا آگہی نامکار پاکہ علامہ اقبال تخلیق ء خودی طاقت پارے ہر بندغ ء کائنات اس تخلیق ناشریک کار جوڑیک۔ دے کی پاراٹ تخلیق کار ء اسہ زانبارک و زموار ء بندغ اس سرپند متلگ۔

دے کی زانبارک تخلیق عمل ء نفسیاتی و عقلی بنیاد آتیا سرپند مننگ نا کوششت ء کریر۔ سیگنڈ فرایمڈ نارداٹ تخلیق دوب مروک آست خواہی تاچیدہ ٹی درشانی ء، ہنڈن کارل یونگ دادے جم لاشعورتون گنڈا۔ پوسکن آدے کی نظریہ غائیٹی تخلیق ء ویل آتا ایسری نا ذہنی لاجی متلگ، ہرا آزمونده، مشق و چاگرداٹ مُستی بریک۔

ہنڈن زن اگہ تخلیق ناہن جچی پالوتے ہرن تو تخلیقی عمل چندی پالوتیا تالان مریک، ہنڈا دور باری ٹی تخلیق نا آجوبی کم و روایت آتیا سنگ زيات کس۔
نشاة ثانیہ ٹی تخلیق ء اسہ پوسکن ء گشاد اس دوئی مس۔ ہرائی بندغ وادنا عقل ء حیثیت دوئی مس۔ ہراڑے از مکار ء اسہ آجوب تخلیق کار اسے نادر وشم اس امانا کنگا و تخلیق ء جندانا آزمونده و مشاہدہ نا کنیا کنگا۔

توان اواراونا تہہ انا خواست خنگے کہ اوگرا ء امر خنگ خواہک فطرت ء نھان تنگ توان اواراودے محسوس امر کرک واکمال ء تخلیق نا۔

یعنی تخلیق فطرت نا تقلید پاس یا اونا درشانی۔ فنکار شعوری وڈ اس ہیت، پلاٹ و ساخت ء اہمیت ترسا دافتے رود و بندایک۔

دائک انا تنقیدی پالوتے ہرن نورسطونا نظریہ تخلیق نا فنی آپالوتے سوگوکیک ولے تخلیق نا آجوبی ء محدود کیک۔

ہورلس Horace نا زداٹ تخلیق نا مسخت چس و فائدہ Pleasure and profit ہر تو م آک ء..... اونا بابت تخلیق عمل اس فنی چاہنداری کن گچین آرد و بندایم ء۔ اونا نظریہ دادے کہ تخلیق چس و اخلاقی فائدہ فنی رود بندورایت آتا

پابندی اسلوب نا سوغوی ء۔ اسہ تخلیق اس کہ او جوزہ غاتے وگا نغف و اوئی خواگمر بیرہ تینا راجی درو شم ء خنپ بلکہ او تینا تہہ انا جوزہ غاتے اوئی نغے یا اونا تہہ انا جوزہ غاتا نارداٹ اوڈا ہندا خہ اثر انداز مرے کہ او تخلیق کار نا مسخت ء

وتینا مسخت ء اسٹ سرپند مرے یعنی تخلیق خواگمر ء تینا وڈ دے و اونا سوج آتیبی سوج چست کے ہرا سوج آک تخلیق کار نا ء ہموکک ہرا تم خواگمر نا مسر تو او تخلیق بست تینا تخلیقی لوازم آتے پور و کرینے۔

لانجانس Longinus تخلیق ء sublime تون گنڈا اونا رداٹ گچین انا تخلیق ہمودے ہرا خواگمر نا کیفیت آتیا وجدانی ء اثر اس شانغے و ہر وہ بالاد ء بوز کے۔ اونا نظریہ ناہم انا گنگ آک دادو کہ تخلیق اس سوغوی اونا ردم زبان و بیان اس گچین آمعہ ٹی اودیم ء۔

تخلیق اس اسلوب زبیاں و بیان و ہراہائی کہ اوئی نوشتہ مریک ہرا تم دا تیوی ٹی یک رنگی اس مرے تو او خواگمر ء تینا پارہ غا مجبور کیک۔

(برجاء)

افسانہ

کھڑکی آن ایپار

بھیرگ..... بس ہندا کردا کھڑکی ۽ بندکننگ
کن وڑاس کرک زو۔

ہموزدے آن پد بھیرگ کرہ ٹی تو زیات
کس ولے کھڑکی آ پچ اس بیخ
کریسٹس..... آخر حوال ہندا مس کہ
بھیرگ نامڑدہ غاجون ہندا سیداٹ روڈ آ
تموک ۽، ندارہ ہندن پاک کہ اویتے ہندا
کھڑکی آن بیٹنے۔

دے اس پین تدے تو تھاندہ غااسہ ورناس
بس دوٹی تے کتاب اس کس ہرا تھاندہ ٹی
پتر بیگ تون پارے..... بھیرگ نابادہ تون
کنے ملوئی ۽..... شوم قسمت اوڑتو تون اول
اٹ ہمو حوالدار فرعون لگا پارے..... دیر
اسے اُس کہ داڑے بندخ پشہ تھاندہ اسے
منڈی اس اف کہ پیری کنگ اُس؟
ورنا..... اونا کیس ۽ ایسر کنگ کن کن تون
گڑاس ارے۔

حوالدار..... آووشوم قسمت داڑے نن پکی
بخا کنگ کن تون لوک اُن کہ درون پنا کیس ۽
ایسر کیگ۔
ہندائی شیردل اودے درست کرے، ایتنے
اودے بھیرگ تون کبھی وار خناس.....
اسہ دم تون پارے نی داڑے انت کنگ
اُس؟
دانہیرگ نا کتاب ۽ نے تروئی کس.....
پارے۔

شیردل..... کتاب ۽ امر کرون دے اس کہ
کتاب خواجہ ستو۔
حوالدار کتاب ۽ ہراسپن ۽ تے بھیکری کرسا
پارے..... ایشمل فارم..... داسہ داسا ہدار
تا کتاب کن نی تھاندہ ۽ سر کریسٹس تینے
واپاسہ کیس چنگ۔
شیردل کیس چنگ نا ہنسا ورنہ ۽ پارے.....
امر کیس چنگ؟؟

ورنا کتاب ۽ ملا، پرچی اس تخوک کس اٹ
تے، اودے شیردل ۽ ترسا پارے..... اونا
کہنگ آن مُست دا کتاب ۽ اوڑان
دریٹ دا کتاب ۽ ایزدے خواننگ کن
ملاٹ تو دا پرچی کئے نظر کئے افسوز ۽ کہ
ہمودے تیٹ ای کتاب ۽ ایتنے ملوٹ۔

5 میکوپنہ غا برجاء

تون کرہ نا خنگ پانچ مسر، ہر پارہ کرہ نا
روشن مس دا ہتی ناختا جی ہم دا کرہ کن خلاس
مس۔ تہو تو ہندا خاس پدین ہنگ کس دادر
آن کہ ہمو کولر نا غرض ہم الو بھیرگ ۽۔

بھیرگ دامون ایون نا کرہ والا تے
پاریکہ کن کن داسہ جنت نا درغ اس
ملنگا نے دارے کہ جنت نا کھڑکی آن کم
اف..... اوڑتو تون ایلو فک مٹارہ شغل کریہ،
ولے ہرا تم او فک اونا کرہ غا بُرہ تو دا
پدین آ تہو دا روشنائی ۽ خنارہ پاریرہ جانی
جنت نا کھڑکی اسے..... دے اس بھیرگ
۽ خدا گمار انت سوچ ایٹ کڑی ۽ ہندان
خوک آتخا کہ جک سلیم ایون سیل کنگ
کن کہ انت ندارہ اس مرداروشن و پدین آ
کھڑکی آن..... اودے کہ جوان ہرے
اسکان سیل کرے تو اول سراٹ ہنشدہ
کرے دم اسے آن گڈ رنگ تے
ہڑینگا.....

زواس شیف ڈا اودے ہول اس ہرے،
مالک ۽ رنگ اس خلک پارے..... کنا
کرہ نا اے سی جوڑ مس یا نہ؟
مالک خسا پارے..... نہ ہراکان داڑے
دُن زو کار یک مریرہ، نی جنت نا کھڑکی نا
مزہ ۽ ہلث نی احوال۔

بھیرگ..... بس ۽ جنت نا کھڑکی، نہ نہ نہ دا
تو جنہم نا ہم کھڑکی اف، داد پچا ہرا جا کہ نا
کھڑکی اسے!
مالک..... امر انت پانگ اُس؟

ہندا ہیبت تون حوالدار جوش کرے شیردل
آ کہ..... نامار کھینے تینے یا کسنگا نے،
اسکان دادے پک کنگ نا جا کہ غان زو
اس اونا خون نا چڑینگ ۽ اسٹ ناخ اٹ

..... عبدالرحیم زام

تقن گڑانا اُسٹ پدین مریک.....؟
دا تھاندہ ۽، داڑے ہیبت آن ہیبت پش
تمک، داسہ نے خدا پہہ کے..... پین اسہ
انسپکٹر صاحب اس اودے شیف شانا وڑ
اسٹ۔

شیردل..... امی امر مہو کہ اویتے کھینے اولی
گپ اوڑکن ٹوچ جوانی اٹ پیسہ راہی
کریٹ۔ خواننگ تے ہم جوان کس، کرہ
اونا منشاٹ ہلک، عشق نا ڈینڈاس اونا الو
کہ و ہمو کہ مروس، ایتنے تیٹ اُرائی
پارٹس کہ ہرازدے زریہ اس تینے
نی اڑی کن عشق اٹ کسنگ ۽ ہوغنگ پنگ
نا ہیبت کرے اودے تیٹ گولی اس خلبو۔
بھیرگ نامرک انا کپاری کنگ الو کھڑکی
اس ہم اوڑ ۽ الو کہ کس پاروس پام تے
متنے ملوک مسنے، لغوشٹ اس کرینے،
ایون تمانے..... ہمو دیوال آن بھلو در
اس جوڑ کس، ہراڑان وخت انا کولر وڑ انا
اے سی اس خلوک کس، پش ناہیمہ غان تہو
بسکہ کرہ نا جان ۽ بیخ کریک تینا وں اس
کچ..... ارا ہفتہ مُست دا خراب مس تو
بھیرگ مالک ۽ زاری منت کرسا دادے
جوڑ کنگ کن راضی کرے، واخیر مزورک
بُر دادے وڑ ایٹ کشار۔ کولر نا کسنگ

کرک ۽، دامار اونا دو آن کھینے تینے۔
او پاک بابا داڑے پین کبھی کرہ والا ک
اریر او فک کسٹوس تینے نیام اٹ دا تینے
کھینے او ہم کنا دو آن دا عجیب ۽ ہیبت
اسے؟
ایلو کرہ والا تے حوال کریر تو اوقا بیان ہم
مالک آن پیزاری وڑ تو کس ولے اوقا ہم
پانگ داس کہ پیش مالک سخت ۽ بندخ
اسے ولے داخس ہم نے پیزار کتے کہ کن
اونا دو آن کسفن تینے۔
مالک ۽ دا معاملہ اٹ گڑوک زیات ہمو
بندخ کس ہرا کہ زوت کرہ اس النگ کس او
تینا ایڈوانس آتے ہلنگ خواہسکہ اونا بیان
ہم عجیب کس نے مالک ۽ ملامت کرے نے
سلامت کرے، تو گپ ۽ ہنو دامز دک نا۔
صاحب..... مالک اوخس تو بد ۽ بندخ اس
اف آن بس بچکی ناتے میٹر ۽ ایون اسکان ای
خنوٹ، واہم نے آن بل کن جتا پیسہ
ہلیک، گیس میٹر ہراڑکنے اونا کئے خراف
بلکہ وار وار ہندن لگک کہ داڑے گیس انا
چنگ کشن اف، ہفتہ غانا ہفتہ درک تے
اف، ہندن دیرانم ہندن ۽ کہ اسہ بدنی
اس دیراٹ تینے جمعہ تینا مسلمان کریٹن،
ولے واہم اوخس بد ۽ بندخ اس اف کہ کن
تینے کسفن۔
دا ہیبت آہیت دمالک ۽ پین معاملہ غایت
پاسیفنگ کن کنگ تون مون آ کرے،
ولے ہیبت داسکان بھیرگ نامرک آ
سلوک کس۔
فرعون نا دا ہیبت ہم دو اس راست کرے
مالک آ، ولے بس ہمو شیردل نا ہیبت کس کہ
کنا مار سکئے، نے دا میٹر ہرا نا خجال داسہ
نظر بس..... ولے کنا مار کک ایتنے دیر
کسے تے، دا معاملہ ۽ کئے آپاش کبو۔

کیرک۔
کل تھاندہ اسہ نیمہ غا دا فرعون اسے نیمہ غا،
ہرا دے دیچا ایتنے! قسم کونک بندخ آن
ہندا خاس بد بریک کہ کس اونا مون آ قسم
لنگ ہندن چا تینا ساہ آ تینٹ ظلم ۽ دعوت
تس، ہرا نا دا پین آوک مکان مالک نا دا
لاغر آ ڈکال خلوک آ مون ۽ ہندن خین
کرہ کرہ دمالک مکان قسم کپنگ نا ہم قسم
لنگ اُسٹ اٹ کہ داسہ کئے توبہ ۽ قسم
کننگ آن او پین ہیبت اسے کہ قسم کنگ
اونا زنج انا عادت کس۔

کسہ ۽ مونی دنگ آن اول دا فرعون آن
نے خلاس کیوک کہ دا فرعون کہ ارے تھاندہ نا
ہمو اسٹ آ حوالدار ۽ کہ اوڑان صاحب
تے ہم چپ چہنگ ایتنے کہ بالاد اٹ
بزر و ہروڑ اٹ کل آن گیشتر خنگک، بس
خدا جان دا بھلا بالادنا مینار ناٹل اٹ دے
چاہے ایتنے عقل انا ملی لوت ۽ ٹکلو ایتنے کہ
دا بھاز زو خاراٹ بریک..... ایون اونا خار
ہندا کس کہ دمالک مکان ایتنے راست
پانگ اف۔

ایکان مارا نا باوہ ہرا نا پین شیردل ۽ وارا اس
گار کریکہ تو وار اس خار، اودے ہم دا
فرعون تھاندہ نا وڑک سہی لنگک الوسہ، ایہن
تو ہیبت ۽ عدالت آ ہنوی کس، ولے او
خواہسکہ دا پین غم اس چٹی مریک بلکہ تھاندہ
اٹ کنا مارا نا کہ مون آ برے..... واپارور
۽ مار دے مس و! مار ہمو بھیرگ ہرا کہ تینے
کھڑکی آن ایپار بے..... مسٹی ڈاکہ نا
اُرائی او یونیورسٹی نا خواننگ کن کرائی
ریکا کہ۔
آن بھنی کھڑکی آن بے تینے یاس اودے
بیٹے ایپار، دا معاملہ تھاندہ ٹی ۽ مکان مالک
ہرا نا پین ہم عبدالمالک ۽ کہ اوڑا ہیبت

احوالِ سفر (30)

ای امریکہ و خنات

ای نارتھ ایمپٹن ائی اسہ گروپ سے تون اسراج آسراتی ء کاریم کروک ء سینٹر سے آہنات۔ دا ادارہ غریب آتے راشن تسک۔ ادارہ ناپین نارتھ ایمپٹن سروائیول سینٹر (Northampton Survival Centre) تسک۔ ادارہ نازموار ننے

ادارہ ناکاریم تابارواٹ چاہنداری ترسا پارے کہ دا وخت آ ادارہ ٹی پخا بندغ نا کچھ تینے راج آسراتی کاریم تے کن درج کریو۔ او پارے کہ فی الحال دا وخت آ ننے پین نشا کار (ہشری) تا گرج اف۔

راج آسراتی کاریم تیان بیدس اولف فارغ وخت ائی ارائی کتاب ہم خوانہ۔ بھاز آک لائبریری آ کتاب خوانگ کن کارہ۔ اوڑے پیرانگا تون وخت بھاز

مریک۔ اسننے کہ اورنا تیان بارپیشن ہنگ کپسہ ہندا سوب آن اوفا وخت ارائی گدرینگ۔ ای گیشتری پیرانگا نیازی تے خنات کہ اوتیا اراتا مون آتیا تو لوک سیلہ ناکاریم کریو۔ پیرانگا دسک انا

ٹوپ، جری و جراب جوڑ کیرہ۔ وخت اس سفرنا وخت آای امریکہ نائیر پورٹ آتیا ہم خناتہ کہ نیازی کرسی تیا تو لوک دسک آتے گوفا کیرہ۔ اگہ ارائی تینے سر تو گیشتری اولف ارا نامون آدرخت وچنی تینے کاریم کنگ ائی مشغول خننگارہ۔

(برجاء)

مروء۔ اوڑے آرغ و زمیفہ ہم جتا جتا کاریم کیرہ۔ ہندن اوفا چنک اسل کہ مارمریریا مسٹر ہراست تاتین کن جتا کاریم کیک۔ ہندا سوب آن اوڑے ترہ غایتا

..... عنایت مینگل

(عنایت مینگل نا تعلقہ اری نوکے آن ء۔ اوتیا بنائی تعلیم ء نوکے آن دوئی کرے۔ ولدا ایجوکیشن ائی استاد نا حیثیت اٹ جوائنگ تس۔ اونا شوق خوانگ و خواننگ تون زیات کس، دا بابت اوما سٹرز کن اسکا لرشپ آ امریکہ کن ہنا۔ امریکہ غان پدی ہنگ آن پداو محکمہ تعلیم ناپالیسی پلاننگ اینڈ املی منیشن یونٹ (PPIU) ء جوان کن کرے، داسکان ہووڑے سروں کنگ ء۔ او امریکہ ٹی انت خنا، او فنی قلم و کاغذ نا مک اٹ تلارنا خوانوک آتے کن روہندے۔)

تو لوک ء بندغ نیچ اف۔ اوڑے مخلوق ہنگ نا موکل الو۔ اوڑے ہڑدہ یا پست ہفتہ ٹی نیچ دے جوان کاریم کیک۔ ولدا سال آن کم آن وئی انا بندغ آتے شینے ویک شینے آچھی کیرہ۔ چھی نادے نا تینا مہالو پلاننگ کیرہ۔ گراٹا تو مووی ہنگ کن ہنور، پیشن پکن کن ہنور، سنگت اسے ناراعا ہنور یا ہندن راج آسراتی ء کاریم اسے ٹی تینے اختہ کرور۔ ہندن

عبادت کن ہنگ۔ اسین تو امریکی تا مذہب عیسائیت ء، وے اوڑے مذہب نا بیہ پن سلوک ء۔ ہندا سوب آن امریکہ ٹی اسلام ہم ترندی اٹ تالان مرسا ء۔ او جاگہ نا بھلا جوانی دا ارے کہ اوڑے مسلمان تینے فرقہ پرستی وچین نفرت ملپک۔ امریکہ ٹی مذہب نازی آچھ ء رکھ اس اف۔ ہر مذہب نا مونک آک تینا مذہب نازی آ آزائی اٹ عمل کیرہ۔ وے اوڑے بیہ دا رکھ ارے کہ نی ایلوفا مذہب ء خراب پانگ کپسہ۔ ہندن اذان، نماز، خطبہ و تقریر آک بیہ میت نا تہی مریرہ۔ اوڑے میت آتازی آلاؤڈ اسپیکر خننگ نا موکل اف۔ دارکھ آک کل مذہب آتازی آری۔

فارغ وخت:-

امریکہ ٹی چاگڑد ہندن جوڑ مسنے کہ اوڑے فارغ ء بندغ بھاز کم ملک۔ اوڑے نوک خاچوک ء بندغ اول توچ اٹک، اگہ مرے ہم نوشی اس مروء یا گراٹا نا جوڑ اس

میت آن مچے اپاراسہ چرچ اس کس۔ گرا جہ نماز کن بروک آک تینا گاڈی تے چرچ اپا پارکنگ ائی سلفیرہ۔ وے ہمو نیام اٹ مسلمانک میت نارہی آ پارکنگ کن ہم اسہ جاگہ اس بہائی بلکوسر۔ دا جاگہ میت نارہی آکس وے پارکنگ نا ڈیزائن و نقشہ کن حکومت آن موکل ہنگ نا ہم بھلو خوچہ اس لگا کہ ہندا سوب آن میت ائی ہر جمعہ غا پارکنگ کن خصوصی چندہ کنگا کہ۔ امریکہ نا ہراشار ائی کہ مسلمان ارے تو اوڑے میت ہم ارے، خاص وٹ اٹ بھلا شرتین میت ہم بھلو جوڑ کریو۔ وے ہراشار ائی مسلمان کم ء تو اوڑے میت ہم جوڑ اف۔ میت آتاجوڑ کنگ نا اسہ سوب اس پیشن آن بروک آ اسٹوڈنٹ آک ہم اری۔ اسننے کہ امریکہ نا ہر ضلع ٹی کالج و یونیورسٹی ارے ہندا سوب آن اوڑے خوانگ کن دینا کج کج آن اسٹوڈنٹ آک بریرہ ہرائی مسلمانک ہم اوار اری، گرا مسلمانک نماز خوانگ کن میت نا گرج ء محسوس کیرہ۔ ہندن ولدا اولف مدان مدان آ چندہ کرسا ہووڑے میت اس جوڑ کیرہ۔ امریکہ ٹی میت آک آباد ء۔ جمعہ نادے تو میت آک نمازی تیان پر مریرہ۔ وے ایلو نیہ غان چرچ آک غیر آباد خننگارہ۔ چرچ آتینے بیدس منہ پیرہ بندغ آن اوڑے پین کس

..... عامر بلوچ۔ قلات

تیوی دنیا ٹی لمسی بولی تاجہانی دے 21 فروری آ اوڈتنگ۔ دا ہمو دے ء ہرا تم ڈھا کہ یونیورسٹی نا اسٹوڈنٹ آک تینا لمسی بولی کن تینا سہ ء ندر کریر۔ جتا ئی آن گڈ دا ڈھار ارا جاگہ غاش مٹس، دے ٹکی کنڈ اناک دیک کنڈ آن اردو تون اوار بنگالی زبان ء ہم قومی زبان نادرچہ تنگ نا خواست کریر۔ وے دیک الہس داہیت آ چھ ء اوڑے ٹی گچو۔ ہندا وادٹ 1952 ء

ورنا گل

مسی بولی تاجہانی دے

اگر ن ہنگ کین تو دنیا ٹی احمد درکہ ترند ء زرگزرائی و سیاسی شون ہلوک ء ملک اریو ہیرہ تینا زبان ائی لکھنگ و خواننگ ناسوب آن ء۔ ننا چندا نازوری تا سوب آن اسکولی آ نصاب ہم براہوئی نا جاگہ غا اردو و انگریزی ٹی خواننگ۔ ہندا کئی تیان نا تعلیم ائی چندی ملاسیک اری ہرائفے ایسر کنگ الی ء۔ Frantz Fanon پاکہ بنداوی تعلیم اگہ لمسی بولی ٹی مرے تو او تنقیدی و تحقیقی وڈ اٹ راج اسے ہر پڑا مک کیک۔ راست ء داہیت، لمہ نادوی ٹی اگہ کس خواتک تو او ہندن ء دن کہ چناتے بادام ء پرخس پاچس بائی تا اتیس۔

UNESCO پیست ویک فروری ء لمسی زبان تاجہانی دے پین تس۔ تیوی دنیا ٹی ہر سال ہندا دے ہوشہید آتیا تگیری ٹی اڈ بلیک۔ تخمین اٹ دنیا ٹی ہمو قوم آک سرسب مریرہ ہرا تینا بولی ٹی نوشتہ کیرہ خوانہ۔ چین، امریکہ، برطانیہ دنیا نا سیاسی وزگزرائی نقشہ ء بدل کریر۔ او ہیرہ تینا زبان اٹ خوانا رکھار و تحقیق کریر و

اٹی ڈھا کہ یونیورسٹی نا اسٹوڈنٹ آک برازوریلی نادروشم اٹ ہر تال کریر ہرائفیا پولیس اوپن فائر کرے۔ نیچ انا کج ہندا تحریک اٹ دم تسر و چندیک ٹھی مسر۔ اوکان گڈ لمسی بولی نا تحریک پین ردوم ہلک۔ ہندا وڈ اٹ 1956 ء نا آکین ائی پاکستان نا قومی زبان بنگالی و اردو ء پک کریر۔ 1993 ء ائی بنگلہ دیش نا خواست آ

ودی متنگ آن ہمدے اسکان ای چچ
جوان چچ، بوٹ ختو یسٹ، گڑا ای بوٹ
آتے نت ٹی کریٹ ولے اسہ نمبر اس
بھلن نسر، ایلوچ آک ہم چٹ لڑوچ مسر
ولے ای باوہ ۽ پاریت باوہ جوان ۽۔ لمہ
پیشن ہناس کاریم اسے کن بس کے خناخنا
پارے کن کی امر ختو، داچچ آتے لٹ ٹی
کچر نا باوہ دافنے بدل کیک پن چچ بلیک
نے کن ولے ای چچ خف تو توٹ۔ باوہ
پارے کہ امر ۽ نے دوست ۽ آخا، ای
پاریٹ باوہ کنے دوست ۽ بیوہ تا پگہ کاوہ
اسکول آگڑا باوہ کنا بوٹ آتے وچچ آتے
ہرنے پٹی ٹی ختو پارے کہ سہب انا لٹ ٹی
کرتا گڑا ہن اسکول آ۔ ہندا وڈ شام آ
ایلوکک خاچار ولے کنے چچ تیغ بلو۔ ای
داروار اسکول نا بارواٹ سوچنگ نسٹ کہ
پوسکن ۽ بوٹ، چچ بیوہ کاوہ اسکول آکنے
ماسٹر کتات ایک گڑا ای خوانوہ۔

(برجاء)

پارے: ”نی بھاز آسانی اٹ پاسہ، کنا کاٹم
ٹوکری ناوزن آن غل کنگ اٹی ۽، ونی
پاسہ روچی تے ڈون اٹی بٹ۔“ جمال
مونی پارے کہ ”نی آگہ داوژن ۽ ہرفیہ
روچی کٹاسہ، تونے اندازہ مسکہ کہ ای داچچ
روچی کن خس خواری کریٹ۔“

جمال ٹوکری ۽ کاٹم آہرنے وادے سر
کرے۔ او بھاز دم در بیگاس۔ اودے
مزوری نادرہ روچی ملار۔ او خوش خوش اُراغا
بس۔ شیخ جمال مار ۽ دم در بیگک خنا۔ او
پیہ مس کہ اینو مار جائی مزوری کریے۔ او
مریک۔“

شیخ جمال پارے کہ ”ای ہندا خواہسہ کہ
نے خواری کشی ناشرف معلوم مرے تاکہ
ای تینا کل کاروبار ۽ نادوٹی ایتو وچ آکن
کاو۔“

شیخ جمال پارے کہ داسہ ای آرام کیوہ،
ولے اول ای تینا کل کاروبار ۽ تینا مار
(جمال) نادوٹی ایتوہ، وچ آکن کاوہ۔

جمال ۽ خواری کشی ناشرف انا سمانتاس،
اوکان پیداوہ ناروزگار ۽ بھاز جوان وڈ
اٹ سنجال۔

..... عصمت بلوچ

اودکن پدا بریوہ ناچچ آتے و بوٹ آتے
ایتوہ۔ ای خوش مسٹ رمب کر ساپاٹ تے
ایٹ اُرائی پدا لمہ ۽ پاریت کناچچ آک
بوٹ آک ہرادو؟ لمہ پارے نی سل نا باوہ
برے، دیچہ ہراٹے تخانے تا۔ باوہ چچ ۽
پگتس بس۔ ای باوہ ۽ پاریت کنا گڑاک
ہرادو؟ باوہ پارے نی صبر کرای تینا دوتے
سلو پدا ناچچ آتے و بوٹ آتے ایتوہ۔ کنے
چچ صبر اولو کہ ای بے آرام نسٹ، باوہ دوتے
سلو پدا پیٹی آن کناچچ، بوٹ آتے کٹاشن
تس تا، ای ہندن خوش مسٹ کہ انت پاوہ،

لمہ وادے پیہ تنگ آن نمں مسر۔ او
بھاز ڈکھیا مس ودا نگ ایگ بیوی کرے۔
شام اتون بیگنی اودے تنگ کرے۔ او
کاریم اس پنگ ۽ شروع کرے۔ اودے
اسہ بندغ اس ملا ہرا نا گڑا تے اودے اُراغا
سر کروٹی کس۔

جمال ٹوکری ۽ کاٹم آہرنے وادے سر
کرے۔ او بھاز دم در بیگاس۔ اودے
مزوری نادرہ روچی ملار۔ او خوش خوش اُراغا
بس۔ شیخ جمال مار ۽ دم در بیگک خنا۔ او
پیہ مس کہ اینو مار جائی مزوری کریے۔ او
مریک۔“

شیخ جمال پارے کہ ”ای ہندا خواہسہ کہ
نے خواری کشی ناشرف معلوم مرے تاکہ
ای تینا کل کاروبار ۽ نادوٹی ایتو وچ آکن
کاو۔“

شیخ جمال پارے کہ داسہ ای آرام کیوہ،
ولے اول ای تینا کل کاروبار ۽ تینا مار
(جمال) نادوٹی ایتوہ، وچ آکن کاوہ۔

جمال ۽ خواری کشی ناشرف انا سمانتاس،
اوکان پیداوہ ناروزگار ۽ بھاز جوان وڈ
اٹ سنجال۔

13

خلقی دروشم

چتکی

ای ہندا سوچاٹ کہ باوہ داسہ برو ۽ اُراغا۔
انتے کہ اوسہب انا ہناس دکان تا کن
کن چچ، بوٹ ہلنگ کن۔ گڑا ای دغز تے
یلہ کریت اُرا نا پارہ غارا ہی مسٹ۔ ولے
دغزک خورڈہ غاک تر ڈسا کنے آن مہالو
اُرا ۽ مسر۔ ای ہم ساہت اسے آن پدسر
مسٹ باوہ ہم بسوس مہالو، داوخت آ او
پیشن چچ ۽ پگ تنگ کس۔ ای باوہ ۽ خناٹ
بھاز خوش مسٹ چوٹی تے خساٹ رمب
کر ساہت باوہ ناخوک آ۔ لمہ چوٹی تے خنا
پارے، داخس گنوک مقہ چوٹی تے انہ
اُرائی۔ باوہ ہم کنے پارے کہ نی پاٹ تے
انہ اُراغا ای چچ انا بند ۽ بدل کیوہ پگ شاوہ

دغزین اُخس کہ خورڈہ نسرچ آتے اوار
اے کر سا پٹ اٹ بڑزائی خوافنگ کن
دریٹ۔ پدا ہموڑے سوچنگ نسٹ کہ خداع
باوہ جوان ۽ بوٹ خنے ایلوچ کن کن ہلے۔
انتے کہ ای چچ ڈرال (چوڑا) نا بوٹ و
پوسکن ۽ چچ ختو یسٹ، چچ ہم پوسکن ۽
بیگ کن الو، یکہ عید آچچ پوسکن ۽ بیاناہ۔
وخت وخت اس عید آ ہم چچ ختو۔ ای
دغز تے خوافنگ تون اوار بارن ۽ چوٹی ہم
پناہ ہڑدے۔ انتے کہ چوٹی تافو ۽ باسفیہ
گڑا لمہ جوان ۽ اُرخ بیکہ۔ ای چوٹی
بناٹ نمب اس، اوفتہ چٹ اٹ تفیٹ لٹ
آ کریت۔ داوخت آچٹ قضا پشیم کس۔

ای دغز خورڈہ غاتے خوافنگ نسٹ، سوچنگ
نسٹ اسکول نا بارواٹ کہ امر چناک جوان
۽ چچ بیناسر، پوسکن ۽ بوٹ بیناسر، ایلو امر ۽
جوان ۽ جاگہ اس نسٹ۔ امر ۽ دفتر اس کس۔
ایلو دا ہم سوچنگ نسٹ کہ باوہ کن کن
بوٹ بلیک، چچ بلیک ای بیوہ تا پگہ کاوہ
اسکول آ تینا چچ، بوٹ آتے نشان تپوہ
چناتے۔ کنے چچ برداشت متوساہت اسے
آن پدا ای دغز تے یلٹسٹ بسٹ اُراغا۔
لمہ کنے خنا پارے کہ ہلہ نی زوسس؟ ای
پاریٹ لمہ ای بیگن مسٹ، دغز تے
ہموڑے الاٹ۔ ای لمہ تون ہیبت اٹی
نسٹ دغزک بورسا مسر اُرائی۔ لمہ پارے
ہلہ دا انت ۽ مسر۔ نی داسہ اسکول نا بٹنس
چچ تولوئی اُمیس۔ داسہ نی، نا باوہ کنے خوار
کیرے دغز تون، بزلگ تون۔ نی دس
مش خواہسہ۔ لمہ ہندن چوٹنگ اٹ کنے
پارے کہ ہن دغز تے پٹ آرادہ کر چٹ
خوار، ایسکان نا باوہ برے گڑا بر۔ ای پدا

شیخ جمال بغداد داسہ بھلو پورا گراس کس۔
اللہ تعالیٰ اودے اسہ مار اس توسس،
اوژان بیدس اودے چین چچ ۽ اولیاد اس
الو۔ باوہ لمہ اونا پن ۽ جمال ختو۔ ہر اتم او
چچ سال ناس مس تو اونا تعلیم نا بست و بند
کریر۔ جمال بھاز ذین کس۔ اولکھنگ
خوافنگ اٹی بھاز جوان کس، ولے اوٹی اسہ

عیب کس کس کہ او بھاز آرام طلب کس۔ شیخ
جمال بیروسوس، او خواہس کہ تینا کاروبار
۽ تینا مارا نادوٹی ایتو وچ آکن کاوہ۔ ایتینا مار
اناستی و آرام طلبی ناسوب آن بیوس کس۔
سوچا سوچا اونا ذہن اٹی اسہ وڈ اس بس۔ او
جمال ۽ پارے: ”کنا مار! نی خواری کشی

اس کر کہ گڑا کما نقس، نہ تونے پیشیم
نارغ ملک۔“ جمال آرام طلب کس، ہندا
سوب آن او خواری آن تینے ڈکا۔ باوہ نا
ہیبت ۽ بنگ تون اوسدھا تینا لمہ غا ہنا وکل
ہیبت آتے پارے۔ لمہ تینا اسٹ انگا مارا نا
داوڑ ۽ سلنگ کتو۔ وسدھا شیخ جمال آ بس و
اودے منت زاری کرے کہ جمال آرام
طلب ۽، ولے شیخ جمال آچچ ۽ اثر اس متو۔

ارگیو دے باوہ تے لمہ ۽ پارے کہ داکان
پدا بھال ناچچ ۽ کک اس کچس۔ جمال
سوچ اٹی تما کہ داسہ امر کیوہ۔ اونا خیل اٹی
اونا الہ بس۔ او الہ غا ہنا اودے کل ہیبت
آتے پارے۔ اودے اسہ روچی اس
تس۔ جمال شام اتون خوش خوش باوہ نا
مون آ بس۔ شیخ مار ۽ پارے: ”انت
کٹاس ایسنس؟“ مار جیب آن چچ

کتابی کسہ

خواری کشی ناشرف

روچی کشا۔ باوہ روچی تے ہر فنگ تون
پارے: ”درک دادے ڈون اٹی بٹ۔“
جمال ولدا باوہ نا حکم ۽ مناو روچی تے ڈون
اٹی بٹے۔ شیخ جمال پیہ مس کہ دا ہم اونا چند

لمہ مار ۽ دہ روچی تس و پارے کہ باوہ ۽ پاکہ
کنا اینو نا کمائی ہندا دے۔ جمال خوش مرسا
جیب آن چچ روچی کشا و باوہ ۽ تس۔ باوہ
پارے: ”دادے ڈون اٹی بٹ۔“ مار باوہ
نا حکم ۽ منا۔ عقل مند آ باوہ پارے: ”دادانا
کٹوک ۽ پیہ اوس۔“

ارگیو دے باوہ تے لمہ ۽ پارے کہ داکان
پدا بھال ناچچ ۽ کک اس کچس۔ جمال
سوچ اٹی تما کہ داسہ امر کیوہ۔ اونا خیل اٹی
اونا الہ بس۔ او الہ غا ہنا اودے کل ہیبت
آتے پارے۔ اودے اسہ روچی اس
تس۔ جمال شام اتون خوش خوش باوہ نا
مون آ بس۔ شیخ مار ۽ پارے: ”انت
کٹاس ایسنس؟“ مار جیب آن چچ

..... صلاح الدین شہزاد، مستونگ

پارے ”انت کٹاس ایسنس؟“ مار جیب
آن چچ روچی کشا و باوہ نامون آ خنا۔ باوہ
پارے: ”درک دادے ڈون اٹی بٹ۔“
باوہ نادا ہیبت بنگ تون مار ۽ خار بس۔

اناکمائی اف۔
شیخ جمال تینا ایلیم ۽ خوافنے پارے کہ داکان
جمال تون کمک کچس۔ جمال سوچا کہ داسہ
ہڑدے نا پانگ بنگ آن جان چنگ۔ اونا

